

innovatively active university; development of a system of measures to increase the competitiveness of an innovatively active university based on ensuring the quality of education, which are of a strategic nature. Research methods are content analysis, methods of theoretical generalization and comparison, methods of empirical and theoretical research, systems approach, analysis and synthesis. An important issue in the development of an innovative university is to ensure and improve the quality of education at the local, national and international levels. In accordance with the standards and recommendations for quality assurance in higher education in the European Higher Education Area and the requirements of the Law of Ukraine "On Higher Education" defined objects of quality assurance of university education, which are indicators of education quality in the market of educational services. Among the factors of competitiveness of an innovatively active university, the leading place is occupied by the quality management of education. Achieving high competitiveness of an innovatively active university will contribute to the ratio of components: university analysis, strategy and attractiveness of the university, quality management of education. Based on the analysis of categorical features and units of content analysis, it is determined that the concept of "education quality management" is often considered by scientists as certain processes aimed at achieving goals, norms, standards of education quality. The article develops measures to increase the competitiveness of innovative and active university, which are strategic in nature and make management requirements in the form of long-term measures: defining criteria to help assess the status and prospects of the university's competitive position relative to its competitors; development of plans for the implementation of a competitive strategy aimed at increasing the competitiveness of the university in accordance with the objectives; implementation of planned measures aimed at increasing the competitiveness of the university.

Key words: *university, higher education, institution of higher education, innovation-active university, quality of education, quality management of education, competitiveness, attractiveness.*

УДК 378.016:81'25

Ірина Савка

Львівський національного університету імені Івана Франка

ORCID ID 0000-0002-3213-0921

DOI 10.24139/2312-5993/2021.03/235-245

СУЧАСНИЙ СТАН ПРАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ЗВО

У статті висвітлюється й узагальнюється стан підготовки майбутніх перекладачів у ЗВО на засадах інтегративного підходу. У дослідженні використано такі методи: аналіз сутності професійної підготовки та інтегративного підходу у професійній підготовці фахівців, класифікація принципів навчання, порівняння та асиміляція різних підходів до професійної підготовки, виділення причин низького рівня професійної підготовки, узагальнення результатів дослідження. Обумовлено, що реалізація професійної підготовки майбутніх перекладачів у контексті інтегративного підходу забезпечує збереження логічної та змістовної цілісності і єдності різноциклових дисциплін. Обґрунтовано, що для реалізації професійної підготовки та готовності до професійної діяльності майбутніх перекладачів у ЗВО наявні навчальні програми і плани потребують удосконалення та доопрацювання.

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні перекладачі, готовність до професійної діяльності, інтегративний підхід, мовна підготовка, реалізація професійної підготовки, професійні компетентності, компоненти готовності, критерії.

Постановка проблеми. Професія перекладача є однією з давніх професій, яка в усі часи вважалася престижною та свідчила про високий рівень освіченості людини, яка здійснювала переклад. До сучасного перекладача висуваються все нові вимоги, які диктує змінне полікультурне інформаційне суспільство. Такий стан речей зумовлює зміни в системі професійної підготовки перекладачів.

У сучасних умовах посилюються вимоги до професійної підготовки майбутніх перекладачів, їх готовність до професійної діяльності, до саморозвитку, самореалізації в сучасних умовах ринку.

Категорія «готовність до професійної діяльності» є однією з основних у професійній педагогіці та психології праці. Проблема готовності майбутнього перекладача до успішної професійної діяльності була предметом наукового вивчення.

Аналіз актуальних досліджень. Різні аспекти професійної підготовки перекладачів, а також їх готовність до професійної діяльності розглядалася багатьма вченими за кількома напрямками, зокрема:

- теоретико-методологічні основи професійної підготовки перекладачів у ЗВО (Л. Романишина (Романишина, 2010), Е. Поршнева (Поршнева, 2004), І. Колодій (Колодій, 2009) тощо);

- формування готовності перекладача до професійної діяльності (М. Репіна (Репіна, 2010), Д. Корчевський (Корчевський, 2013), Г. Копил (Копил, 2007) тощо).

Проблема готовності до різних видів перекладацької діяльності є об'єктом наукового інтересу багатьох дослідників. Аналіз праць показує, що готовність до професійної діяльності перекладача розглядається з різних аспектів. Відповідно, виникає потреба в аналізі стану готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності.

Метою статті є висвітлення та узагальнення стану підготовки майбутніх перекладачів у ЗВО на засадах інтегративного підходу.

Методи дослідження. У дослідженні нами використані такі методи: аналіз сутності професійної підготовки та інтегративного підходу у професійній підготовці фахівців, класифікація принципів навчання, порівняння та асиміляція різних підходів до професійної підготовки, виділення причин низького рівня професійної підготовки, узагальнення

результатів дослідження. Нами використана методика цільового опитування викладачів для виявлення рівня інтегрованих дисциплін.

Виклад основного матеріалу. Готовність до професійної діяльності є поняттям інтегрованим, яке поєднує «готовність» і «професійну діяльність». Сутність поняття «професійна діяльність» полягає у складній, багаторівневій, динамічно-розвивальній системі взаємопов'язаних і взаємозумовлених дій перекладача, спрямованих на виконання професійних обов'язків. Забезпечення готовності до професійної перекладацької діяльності полягає у створенні в освітньому процесі умов для навчання, розвитку й самореалізації.

Процеси інтеграційні, зміцнення культурних зв'язків з іншими країнами зумовлюють потребу у фахівцях, кваліфікація яких відповідає міжнародним вимогам до професійних перекладачів. На сьогодні в Україні налічується близько 900 ЗВО, з яких близько 109 готують перекладачів. Мовна підготовка фахівців має професійно-орієнтовану прикладну спрямованість на основі професійно-рольової поведінки фахівця в різних ситуаціях особистісно-ділової взаємодії з використанням новітніх інтерактивних технологій, що забезпечує ефективність формування професійної комунікативної компетенції (Корчевський, 2013, с. 93).

Для майбутніх перекладачів важливими є три професійні характеристики:

- 1) поглиблені філологічні знання;
- 2) здатність виконувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) у процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів філологічної підготовки;
- 3) здатність ефективно працювати в міжнародному оточенні.

Для набуття цих трьох характеристик майбутній перекладач повинен пройти перший цикл навчання (ОКР бакалавра), з можливістю посилення кожної чи кількох із них на наступних циклах (ОКР магістра) шляхом більш поглибленого вивчення спеціалізованих дисциплін.

Реалізація професійної підготовки майбутніх перекладачів у контексті інтегративного підходу забезпечує збереження логічної та змістовної цілісності і єдності різноциклових дисциплін. Максимальний навчальний час підготовки бакалаврів за циклами становить: цикл соціально-гуманітарної підготовки 1152 годин – 13,3 %, фундаментальної, математичної та природничо-наукової підготовки 2263 годин – 26,3 %; професійної та практичної підготовки 5220 годин – 60,4 %.

На основі аналізу програм та робочих планів ЗВО ми можемо стверджувати, що обов'язковою дисципліною всіх ЗВО для спеціальності «Філологія. Переклад включно» є «Основна іноземна мова», «Історія України» та «Друга іноземна мова». У деяких ЗВО студенти вивчають декілька іноземних мов (німецька, польська, французька та іспанська). Окрім «Основної іноземної мови», деякі заклади освіти ввели «Практикум перекладу». Країнознавчі дисципліни представлені курсом «Країнознавство» та «Лінгвокраїнознавство», що складає 81 % проаналізованих дисциплін.

Для дисципліни загального гуманітарного напрямку характерним є такі, як «Вступ до мовознавства та літературознавства», «Вступ до германської філології», «Зарубіжна література», тощо. Значно менше використовуються такі курси, як «Психологія» та «Педагогіка» (60 %). Лише є один інтегрований курс – «Лексикограматичні аспекти перекладу».

Таким чином, варто зазначити, що реалізація професійної підготовки у вище згаданих ЗВО здійснюється не на належному рівні. Тому необхідно запроваджувати вибірково інтегровані курси для покращення професійної підготовки майбутніх перекладачів.

Проаналізувавши певні програми, можна стверджувати, що «Лінгвокраїнознавство» має значний потенціал професійної підготовки, однак на практиці профілювання є менше, ніж дозволяє варіативна складова, яка може становити 20 % змісту дисципліни.

Згідно з теоретичним дослідженням, результат професійної підготовки майбутніх перекладачів визначається на різних рівнях (теоретичному, практичному і світоглядному).

Щодо світоглядного рівня, то він характеризує уявлення фахівця про його діяльність у різних її аспектах. Це повага до особистості у процесі міжособистісного спілкування та переговорів, прагнення до самореалізації та самовдосконалення; толерантність до інших культур, зацікавлення національними та етнічними особливостями; інтерес до міжнародних норм звертання та ввічливості; прагнення пропаганди національних та міжнародних традицій, забезпечення їхньої взаємодії тощо (Репина, 2010).

Щодо теоретичного рівня компетентностей, то до нього належать такі аспекти: розуміння свого місця в системі соціальних відносин, комунікабельність; базові знання гуманітарних наук, необхідні для освоєння загально-професійних філологічних дисциплін; знання іноземних мов, управління інформацією, знання теоретичних основ перекладу тощо (Поршнева, 2004, с. 133).

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, результатом вивчення обраних нами для аналізу дисциплін є професійні компетентності. Тому у процесі констатувального експеримента на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутніх перекладачів нами було проаналізовано саме ці рівні забезпечення професійних компетентностей під час вивчення дисциплін із елементами професійно спрямованих знань. Найменш зреалізованим є світоглядний рівень формування професійних компетентностей, який вкрай необхідний майбутнім перекладачам. Ця проблема потребує вирішення шляхом розробки варіативних складових ОКХ та ОПП. На нашу думку, для майбутніх перекладачів найбільш важливою є саме світоглядна профілізація змісту навчання.

Такі навчальні програми дисциплін, як «Риторика» та «Соціолінгвістика» не вимагають чітко вираженої професійної спрямованості й обмежуються посиланнями на міждисциплінарні зв'язки. Це позитивно впливає на якість знань студентів, проте не забезпечує формування цілісної системи професійних знань та вмінь. Проблемний підхід до навчання замінюється формальною постановкою проблем, а дійсно проблемне навчання найчастіше спостерігається в роботі окремих викладачів. Окремі спроби профілювання змісту навчання «Риторика» та «Соціолінгвістика» є недостатніми не можуть задовольнити вимог професійної освіти.

Аналіз робочих програм та практики викладання «Психолінгвістики» та «Лінгвокраїнознавства», дозволяє стверджувати, що викладачі не надають належного значення забезпеченню професійної спрямованості цих дисциплін. Навчальні програми для різних напрямів підготовки галузі знань «Гуманітарні науки» мало відрізняються між собою, недостатньо враховують специфіку професійної діяльності фахівців. У викладанні домінує інформаційно-рецептивний чи пояснювально-ілюстративний метод, необхідний для передачі готових знань (розповідь, читання, показ) та репродуктивний метод.

Недостатністю існуючих навчальних програм з дисциплін, які мають чітко виражену професійну підготовку, зокрема «Основна іноземна мова» та «Теорія і практика перекладу» є те, що вони не забезпечують належного рівня формування соціально-особистісних компетентностей майбутніх перекладачів. Професійна підготовка полягає в тому, щоб сформувати у студентів знання та вміння професійно володіти іноземними мовами в майбутній професійній діяльності, а на національні особливості міжособистісного спілкування у програмах увага не зосереджується. У

результаті студенти часто не розуміють дійсного призначення вивчення іноземної мови, не вміють раціонально і творчо застосувати іншомовні вміння і знання в конкретному суспільно-економічному середовищі.

Огляд та аналіз планів та конспектів викладачів підтвердив, що опора лише на окремі міждисциплінарні зв'язки не забезпечує логічно й дидактично обґрунтовану систему професійних знань та вмінь сучасного перекладача. Ми дослідили якість контрольних тестових завдань із основної іноземної мови та практикуму перекладу. Аналіз засвідчив, що склад іншомовних та спеціальних знань та їх співвідношення не відповідає основним вимогам дидактики та сучасної професійної освіти. Перш за все, надзвичайно низьким є відсоток завдань щодо іншомовних знань і вмінь, які є принципово важливим не лише для загальноосвітньої, а й для професійної підготовки кваліфікованого перекладача, який уміє творчо мислити.

Огляд вибіркової складової підготовки майбутніх перекладачів показав, що на практиці намітилися тенденції до використання інтегративного підходу до розробок вибіркового дисциплін. Деякі викладачі під час розробки програм вибіркового дисциплін роблять самостійні спроби інтеграції знань та вмінь майбутніх перекладачів. Об'єктами вивчення вибіркового дисциплін стають інтегровані знання (ідеї, теорії, закони, факти, комплексні проблеми) риторики, психолінгвістики, лінгвокраїнознавства, іноземних мов тощо. Однак, цілеспрямована інтеграція змісту знань та вмінь майбутніх перекладачів у професійній підготовці студентів не має достатнього наукового обґрунтування, про що свідчить аналіз навчальних планів, програм та підручників. Відсутність чіткого уявлення викладачів щодо можливостей використання інтеграції не дозволяє їм правильно визначити її значення та рівні.

Для розробки таких професійно спрямованих дисциплін, як «Лінгвокраєнознавства» та «Іноземна комунікація» нами було обрано інтегративний підхід. Такий підхід до формування змісту навчання позитивно змінює спектр застосування знань та вмінь, сприяє формуванню широких пізнавальних інтересів та активності студентів, та водночас і передбачає певні якісні зміни в педагогічному мисленні, а тому й цілеспрямовану роботу з викладачами.

Деякі викладачі іноземних мов ЗВО підтримують удосконалення змісту нормативних дисциплін професійної підготовки. Викладачі вибіркового дисциплін вважають перспективним упровадження нових інтегрованих курсів за вибором. Свою позицію викладачі обґрунтовують тим, що пропонувані сьогодні вибіркові курси більше зорієнтовані на

поглиблення спеціальних знань. Недостатня увага приділяється розробці та використанню інтегративних методів і форм навчання іноземної мови.

У процесі бесід із викладачами встановлено, що дидактичні особливості професійної підготовки майбутніх перекладачів майже не враховуються у навчальному процесі. Разом із тим, у роботі досвідчених та творчих викладачів спостерігаються елементи впровадження інтеграції знань та вмінь майбутніх перекладачів у професійній гуманітарній підготовці. Забезпечення професійної спрямованості в цих випадках має інтегративний характер і дає позитивні результати, що підтверджує доцільність побудови інтегративного курсу «Психолінгвістичні аспекти перекладу як засобу комунікації» (ситуативне спілкування з основами перекладознавства, лінгвокраїнознавства, психолінгвістики та риторики).

Щодо студентів, то вони вважають, що використання іншомовних знань і вмінь у вивченні професійних дисциплін є доволі низьким. На їхню думку, мало навчального часу відводиться на засвоєння принципово важливих питань, зокрема засвоєння загальних основ роботи з іншомовною лексикою.

Через невідповідність між об'єктивно існуючими професійними вимогами до використання іноземної мови та рівнем їх використання в підготовці майбутніх перекладачів, більшість студентів не можуть ефективно використати іноземну мову для вирішення професійних завдань. Студенти вважають, що вивчення суспільно-гуманітарні дисципліни не є необхідним у майбутній професійній діяльності. Однак, досвід розвинених країн та прогностичні передбачення свідчать, що саме використання світоглядних знань є доцільним і перспективним.

Оцінка впливу одержаних знань та набутих умінь роботи з іншомовною інформацією відрізняється від думки студентів різних курсів. Проте, серед студентів набуває популярності значущість іншомовних знань та вмінь у професійній діяльності. Отже, випускники ЗВО акцентують на необхідності професійної іншомовної підготовки з початку навчання у ЗВО для засвоєння спеціальних знань.

Бесіди зі студентами показали, що за період навчання зростає кількість студентів, які вважають, що необхідним є упровадження нових інтегрованих курсів за вибором. Це пояснюється тим, що студенти свідомо підходять до визначення вибіркових дисциплін, які пропонуються на 3-4 курсах. Тільки незначна частина студентів володіє інтегративними знаннями, які поєднують фахові знання та іншомовні знання і вміння, та спроможна використати їх у професійній діяльності (Ковальчук, 2015, с. 144).

Після аналізу результатів контрольних робіт з'ясовано, що рівень їх виконання залежить від підходу до інтеграції знань і вмінь поєднувати основи іноземної мови та дисциплін професійного спрямування. Для дослідження було запропоновано три підходи до навчання майбутніх перекладачів:

1 – традиційний; 2 – наявної часткової інтеграції; 3 – інтегративний, який застосовувався в навчанні іноземної мови та спеціальних дисциплін.

Готовність майбутніх перекладачів до професійної діяльності ми розглядаємо як взаємозв'язок та взаємозалежність мотиваційно-орієнтаційного, когнітивно-інтегративного, професійно-комунікативного компонентів. Аналіз планів, програм, результатів анкетування та проведених тестів дозволив нам узагальнити результати готовності майбутніх перекладачів за даними компонентами.

Узагальнені результати рівнів сформованості компонентів професійної готовності майбутніх перекладачів (%)

Рівень	мотиваційно-орієнтаційний	когнітивно-інтегративний	професійно-комунікативний
Низький	23,0	46,0	33,0
Середній	20,0	24,0	25,0
Достатній	32,0	20,0	25,0
Високий	25,0	10,0	17,0

Структура готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності охоплює потреби, інтереси, переконання, мотиви тощо. Нами визначені такі показники критеріїв сформованості компонентів готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності:

- ставлення майбутніх перекладачів до професійної діяльності; потреби; інтереси; мотиви; рівень усвідомленості професійного вибору;
- бажання вдосконалювати свої знання та вміння; прагнення до самореалізації й самовдосконалення; орієнтація у сфері міждержавної та транснаціональної взаємодії;
- усвідомлення суспільних відносин; взаємодія з представниками інших культур; міжнародне спілкування; компетентність; інтеграція знань; сформованість професійних уявлень; розвиненість професійних якостей; спроможність ефективно діяти в міжнародному оточенні; володіння методами та прийомами професійної діяльності; спроможність оцінювати та вирішувати професійні ситуації; самостійність; професійна поведінка; сформованість професійних навичок і вмінь; готовність до застосування правових знань у подібних та варіантних ситуаціях; використання професійних знань, умінь і навичок у ситуативній діяльності. Ці показники

дозволяють виявити рівень сформованості готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності.

Висновок. Проаналізувавши викладене вище, можна дійти висновку, що недоліком існуючих навчальних програм з дисциплін є те, що вони не забезпечують належного рівня формування соціально-особистісних компетентностей майбутніх перекладачів. Профілізація змісту гуманітарних дисциплін здійснюється лише на основі міждисциплінарних зв'язків за традиційними методиками, що не забезпечує належного рівня професійної підготовки. Окремі міждисциплінарні зв'язки не забезпечують логічно та дидактично обґрунтовану систему професійних знань та вмінь сучасного фахівця. Тому для реалізації професійної підготовки й готовності до професійної діяльності майбутніх перекладачів у ЗВО наявні навчальні програми і плани потребують удосконалення та доопрацювання.

ЛІТЕРАТУРА

- Ковальчук, В. А. (2015). *Формування у майбутніх вчителів професійної компетентності здійснювати педагогічну діяльність в умовах варіативності освітньо-виховних систем*. Вінниця-Київ (Kovalchuk, V. A. (2015). *Formation of professional competence of future teachers to carry out pedagogical activity in the conditions of variability of educational systems*. Vinnytsia – Kyiv).
- Ковязіна, О. П. (2000). *Концептуальні підходи до професійної підготовки філологів-перекладачів*. Запоріжжя: Запорізький державний університет (Koviazina, O. P. (2000). *Conceptual approaches to the professional training of philologists-translators*. Zaporizhia: Zaporizhia State University).
- Козловська, І. М. (2008). *Метапредметна інтеграція у змісті професійної освіти: метод. рекомендації*. Львів: Сполом (Kozlovska, I. M. (2008). *Meta-subject integration in the content of vocational education: method. recommendations*. Lviv: Spalom).
- Колодій, І. А. (2009). Аспекти формування інтегральної професійної компетентності у майбутніх перекладачів авіаційної галузі. *Вісник післядипломної освіти*. 11,1, 112–118 (Kolodii, I. A. (2009). Aspects of formation of integrated professional competence in future translators of the aviation industry. *Bulletin of postgraduate education*. 11, 1, 112–118. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpo_2009_11%281%29__16.
- Копил, Г. О. (2007). *Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з міжнародної економіки у процесі вивчення іноземних мов* (автореф. дис. ... канд. пед. наук). Житомир (Kopyl, H. O. (2007). *Formation of professional competence of future specialists in international economics in the process of learning foreign languages* (PhD thesis abstract). Zhytomyr).
- Корчевський, Д. О. (2013). Інтеграція знань як провідна тенденція формування змісту професійної підготовки фахівців комп'ютерного профілю. *Нові технології навчання*, 78, 153-158 (Korchevskiy, D. O. (2013). Integration of knowledge as a leading trend in the formation of the content of professional training of computer specialists. *New learning technologies*, 78, 153-158).
- Корчевський, Д. О. (2013). Проблема формування змісту професійної підготовки майбутніх фахівців комп'ютерного профілю: інтегративний підхід. *Нові*

технології навчання, 76, 205-209 (Korchevskiy, D. O. (2013). The problem of forming the content of professional training of future computer specialists: an integrative approach. New learning technologies, 76, 205-209).

Поршнева, Е. Р. (2002). *Базовая лингвистическая подготовка переводчика*. Нижний Новгород: ННГУ им. Н. И. Лобачевского (Porshneva, E. R. (2002). *Basic linguistic training of a translator*. Nizhny Novgorod: NNGU NI Lobachevsky).

Поршнева, Е. Р. (2004). *Междисциплинарные основы базовой лингвистической подготовки специалиста-переводчика* (дис. ... докт. пед. наук). Казань (Porshneva, E. R. (2004). *Interdisciplinary bases of basic linguistic preparation of the specialist translator* (DSc thesis). Kazan).

Репина, М. В. (2010). Готовность к преодолению барьеров иноязычного общения студентов-переводчиков: компоненты и этапы формирования. *Известия ВГПУ, 1, 132-135* (Repina, M. V. (2010). Readiness to overcome barriers of foreign language communication of students-translators: components and stages of formation. *News of VSPU, 1, 132-135*).

Романишина, Л. М. (2010). Теоретичні основи неперервної професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 5* (Romanyshyna, L. M. (2010). Theoretical bases of continuous professional training of specialists in higher educational institutions. *Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine, 5*). http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2010_5_14.

РЕЗЮМЕ

Савка Ирина. Современное состояние практики профессиональной подготовки будущих переводчиков в ВУЗе.

В статье освещается и обобщается состояние подготовки будущих переводчиков в ВУЗе на основе интегративного подхода. В исследовании использованы следующие методы: анализ сущности профессиональной подготовки и интегративного подхода в профессиональной подготовке специалистов, классификация принципов обучения, сравнения и ассимиляция различных подходов к профессиональной подготовке, выделение причин низкого уровня профессиональной подготовки, обобщения результатов исследования. Оговорено, что реализация профессиональной подготовки будущих переводчиков в контексте интегративного подхода обеспечивает сохранение логической и содержательной целостности и единства разноцикловых дисциплин. Обосновано, что для реализации профессиональной подготовки и готовности к профессиональной деятельности будущих переводчиков в ВУЗе имеющиеся учебные программы и планы требуют совершенствования и доработки.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, будущие переводчики, готовность к профессиональной деятельности, интегративный подход, языковая подготовка, реализация профессиональной подготовки, профессиональные компетенции, компонентов готовности, критерии.

SUMMARY

Savka Iryna. Current state of the practice of professional training of future translators in higher school.

The article highlights and summarizes the state of training of future translators in higher schools on the basis of an integrative approach. The study uses the following methods: analysis of the essence of training and integrative approach in training, classification of teaching principles, comparison and assimilation of different approaches to training, highlighting the causes of low levels of training, generalization of research results. It is concluded that to ensure

readiness for professional translation activities means to create conditions for learning, development and self-realization in the educational process. It is specified that language specialists' training has a professionally-oriented application based on professional-role behavior of a specialist in different situations of personal-business interaction with the use of the latest interactive technologies, which ensures the effectiveness of professional communicative competence. Implementation of professional training of future translators in the context of an integrative approach ensures preservation of logical and meaningful integrity and unity of multicultural disciplines. Ensuring professional orientation is integrative and gives positive results. It is stipulated that implementation of professional training of future translators in the context of an integrative approach ensures preservation of logical and meaningful integrity and unity of multidisciplinary disciplines. It is substantiated that in order to implement professional training and readiness for professional activity of future translators in higher schools, the existing curricula and plans need to be improved and refined. It is shown that readiness of future translators for professional activity comprises interaction of motivational-orientational, cognitive-integrative, professional-communicative components. Three approaches to future translators training are proposed: traditional; existing partial integration; integrative, which was applied to foreign language teaching and special disciplines. The following indicators of criteria of formation of components of readiness of future translators for professional activity are defined: the attitude of future translators to professional activity; interests; motives; level of awareness of professional choice; desire to improve their knowledge and skills; striving for self-realization and self-improvement; orientation in the field of interstate and transnational cooperation; awareness of social relations; interaction with representatives of other cultures; international communication; competence; integration of knowledge; formation of professional ideas; development of professional qualities; ability to operate effectively in an international environment; mastery of methods and techniques of professional activity; ability to assess and resolve professional situations; professional behavior.

Key words: professional training, future translators, readiness for professional activity, integrative approach, language specialist training, realization of professional training, professional competences, components of readiness, criteria.

УДК 372.881.1

Наталія Скибун

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця

ORCID 0000-0003-2962-4725

DOI 10.24139/2312-5993/2021.03/245-259

ХАБИ – ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ У ЗВО

У статті розглянуто питання щодо використання української мови як іноземної у процесі надання освітніх послуг іноземним студентам у межах отримання професійної освіти. Акцентовано увагу на тому, що значна кількість іноземних студентів отримує професійну освіту у закладах вищої освіти (ЗВО). У зв'язку з цим запропоновано розпочати створення сучасного освітнього середовища в межах створення й функціонування освітніх хабів, де буде зосереджено весь спектр освітніх послуг, створених загальними зусиллями вітчизняних закладів вищої освіти та наукових установ. Наголошено на необхідності подальшої інтеграції вітчизняних ЗВО у світовий освітній простір, а також адаптації навчальних процесів для потреб глобального ринку праці. Особлива увага звертається на те, що процеси глобалізації, уніфікації та стандартизації вимагають приведення вивчення української мови до